

nes promiscuè in testes adhiberi possunt, modo non præsumantur accusare spe turpis quæstûs: cum non sit malitiis hominum indulgendum cap. significante 5. de his qui matr. accus. poss. &c. lib. 4. tit. 18. unde tam denuntiator impedimenti quam testis jurare debet, quod non pretio conductus, nec odio vel amore ductus impedimentum denuntiet, sed purè ideò quia credit revera tale impedimentum subesse. Videatur Can. 5. & 8. *Caus. XXXV. Q. 6.*

DISPUTATIO LI.

De statu & apparitionibus post mortem.

Aliam post hanc superesse vitam, nec hominum conditionem per mortem totaliter desinere, nisi tantum ad tempus, quantum ad Corpus attinet, fides Catholica docet, proinde novam & immutabilem vivendi rationem inchoat anima à corpore separata; quia verò ordinariam cum viventibus communicationem animæ defunctorum non continuant, interim pluries vivis in assumptis vel propriis vel alienis sive ope Dæmonum sive ope Angelorum efformatis corporibus apparuisse leguntur, hinc de statu & apparitionibus animarum in hâc disputatione agitur, ut sciatur quid de hisce apparitionibus sentiendum sit: omnes enim apparitiones falsas vel imaginarias esse nimis temerarium foret asserere, econtrâ quascunque apparitiones veras esse qui judicaret, levitatis argui posset. Igitur cum ipsa sacra scriptura testetur in monte Thabor Eliam & Moysen cum Christo Apostolis apparuisse; multaque Sanctorum post mortem vivis apparentium exempla à fide dignissimis scriptoribus referantur, imò & animas damnatorum & purgatorio igne detentas inter homines visas in corporibus probati asseverent scriptores, eas apparitiones non temerè negare sed expendere oportet.

QUÆ.

Q U Æ S T I O I.

Quot & quæ receptacula animarum post mortem?

DICO : *Receptacula animarum distinguuntur secundum diversos status earum. S. Th. in suppl. Q. 69. a. 7. O.*

Explicatur : Licet substantiæ spirituales non sint in loco circumscriptivè , quod solis rebus quantitate affectis proprium est , sunt tamen in loco definitivè , in quantum vel in locis operantur , vel impediuntur alibi operari ; hoc igitur modo animabus post hanc vitam tribuuntur certa loca , sicut Angelis , quæ loca distinguuntur secundum merita vel demerita animarum : cum ad hoc à Deo sint ordinata , ut in iis animæ recipiant vel præmia meritorum vel pœnas demeritorum , & secundum hoc quinque animarum receptacula distinguuntur , vel enim anima jam actu recipit præmia , & hoc receptaculum est cœlum empyreum , sive sedes beatorum ; vel recipit pœnam demeritorum , & hoc dupliciter fit , vel pro peccatis mortalibus actualibus , & hoc receptaculum est infernus damnatorum , vel pro solo peccato originali , & hoc receptaculum est limbus puerorum , in quo detinentur animæ infantium , qui solo peccato originali infecti ex hâc vitâ discesserunt , denique si animæ nondum sint in statu recipiendi præmium meritorum , sed ab eo impediuntur , vel impediuntur ob defectum personæ , sive propter culpas actuales , pro quibus in hoc sæculo nondum sufficienter est satisfactum , & harum receptaculum est purgatorium ; vel impediuntur propter defectum naturæ : nempe quia humana natura per peccatum Adæ infecta per Christum nondum sanata & reparata erat , & harum receptaculum est limbus Patrum , qui etiam vocatur sinus Abrahamæ : quia , cum Abraham primus à cœtu infidelium se segregaverit , & speciale signum fi-

dei à Deo acceperit, deinde etiam ante adventum Christi nullus ad requiem illam, qua Patres in limbo, immunes ab omni pœnâ requieverunt, pervenerit sine fide, hinc limbus Patrum vocatur sinus Abrahæ, undè sequitur quinque realiter distincta esse receptacula animarum post hanc vitam.

Obj. Vel illa quinque receptacula non sunt realiter distincta vel plura debent assignari nam 1. Limbus Patrum & puerorum est idem: cum juxta dicta Patribus & pueris debeat speciale receptaculum ob peccatum originale, quod in utrisque est idem. 2. Uterque limbus vocatur sæpè infernus in S. scripturâ; ergo non est distinctus ab inferno. 3. Aliquæ animæ etiam in hâc terrâ inter homines puniuntur; ergo tales loci sunt specialia illarum animarum receptacula.

R. Ad 1. infantibus in peccato originali decedentibus & Patribus assignatur speciale receptaculum ob peccatum originale, sed infantibus in quantum est infectio personæ, Patribus in quantum est infectio naturæ, & hinc licet fortè quoad situm loci idem sit, tamen est diversum quoad præmium vel pœnam.

Ad 2. uterque limbus (idem est de purgatorio) vocatur infernus, quia uterque locus in inferiori parte terræ situs vel idem vel quasi continuus est inferno, ita tamen ut superior pars inferni limbus dicatur.

Ad 3. Licet aliquæ animæ in loco habitationis nostræ puniantur, ille locus tamen non est proprius pœnarum post hanc vitam, sed hoc potius ex speciali divinæ providentiæ dispensatione fit ad nostrum commodum, ut ita intelligentes eorum pœnas retrahamus à culpis.

Q. 1. Quænam ex his receptaculis sunt perpetua?

R. Cœlum, infernum & limbum puerorum esse perpetua: quia sunt ordinata ad æternam remunerationem vel punitionem, limbus autem Patrum, si sit fortè

DE STATU & APPARATIONE POST MORTEM. 601
fortè locus à limbo puerorum distinctus, & purgato-
rium post extremum iudicii diem cessabunt & proba-
biliter inferno ampliando deservient.

Q. 2. Qualiter ad loca animabus destinata post
Christi passionem animæ deferantur?

R. 1. Animæ hominum in actuali vel etiam solo
originali peccato decedentium statim ad infernum vel
limbum puerorum deferuntur pœnis tamen disparibus
puniendæ ita Florent. & probari potest exemplo divitis
epulonis, qui Luc. 16. mortuus dicitur esse sepultus
in inferno.

2. Animæ illorum, qui post Baptismum nullâ peccati
maculâ infecti ex hâc vitâ discedunt vel plenè purgati
sunt à contractis peccatorum maculis, statim recipiun-
tur in cœlum clarâ Dei visione fruuntur ita idem Florent.
& docet Innoc. III. in cap. cum Marthæ 6. §. tertio loco
2. de celebr. miss. lib. 3. tit. 41. patetque ex illo Chri-
sti ad Latronem in Cruce: *Hodie mecum eris in Para-
diso. Et ratio est*: quia, cum nihil impediat tales animas
à cœlesti gloriâ, sitque cœlum modo per Passionem
Christi apertum, non est, cur beatitudo talium ani-
marum differatur.

3. Animæ, quibus adhuc restat aliqua purgatio,
post mortem deferuntur ad purgatorium, donec plenè
purgatæ ad cœlestem gloriam recipiantur.

Q U Æ S T I O II.

An possit anima pati ab igne, & redire?

SUPpono: In inferno non esse solum ignem metapho-
ricum aut imaginarium, sed verum ignem cor-
poreum: cum S. scriptura de inferno loquens absolute
ignis mentionem faciat, & Christus Matth. 25. disce-
rè dicat iudicem dicturum impiis: *Discedite à me
maledicti in ignem æternum &c.* verba autem S. scrip-
turæ juxta regulam S. Augustini intelligenda sunt pro-
prie

priè, nisi aliquod inconueniens ex proprio sensu sequatur, quale hic nullum sequi, constat ex objectionum solutionibus.

DICO 1. *Oportet dicere, quod anima ab igne corporeo pœnas patietur.* S. Th. in suppl. Q. 70. A. 3. O.

Probatur : licet Angeli mali sint substantiæ spirituales completæ, tamen patiuntur pœnas ab igne corporeo, ut constat ex illo *Matth. 25.* ubi Christus de igne damnatorum dicit : *qui paratus est Diabolo & Angelis ejus* ; non autem est paratus ad aliud, quam ad cruciandum, ergo etiam animæ, licet sint substantiæ spirituales incompletæ, patientur pœnas ab igne corporeo, non quidem secundum vires naturales relicto, sed ut instrumento divinæ Justitiæ secundum potentiã obedientialem elevato, undè hæc est querimonia animæ divitis epulonis *Luce 16. crucior in hac flammâ.*

Sed quomodo animæ illo igne crucientur, est incertum : cum de eo nihil nobis revelatum sit, optimè dici videtur de Angelis & animabus separatis, quod ab igne inferni crucientur per modum alligationis & detentionis violentæ, ità ut ille ignis divinâ virtute elevatus primò alliget ac perpetuò easdem detineat huic carceri mancipatos, ità ut hæc alligatio sit primus illius ignis effectus.

Secundò ut continuò applicet illorū intellectum ad actualem considerationem talis alligationis & detentionis violentæ, quam apprehendunt tanquam maximum suum malum, undè summè dolent & contristantur, cum enim hæc substantiæ spirituales ex suâ naturâ sint suprâ corpora ipsis subordinata, non possunt non apprehendere ut ingens malum & valdè nocivum, quod ità alligentur alicui corpori & ab eo virtute divina detineantur, & quidem in te-

DE STATU & APPARITIONE. POST MORTEM 603
terrimum loco, cum tamen ipsis, tanquam nobilioribus substantiis, nobilior supra omnia corpora locus deberetur, hæc autem ubicatio passiva sive alligatio & detentio passiva est effectus quasi primarius illius ignis ut instrumenti divini, sicut & actualis consideratio continua illius dedecoris & nocimenti est effectus secundarius, ex quo sequitur ingens dolor & tristitia, dum vident se ad hanc miseriam redactas, ut ita subjiciantur elemento corporeo, quod nec liberè possint suâ potentiâ activâ uti, neque intellectum avocare à consideratione talis miseræ & hoc est, quod dicit S. Augustinus lib. 21. de civit. Dei cap. 10. *cur itaque non dicamus, quamvis miris tamen veris modis etiam Spiritus incorporeos posse pœnâ corporalis ignis affligi, si Spiritus hominum etiam ipsi profecto incorporei & nunc potuerint includi corporalibus membris; & tunc poterunt corporum suorum vinculis insolubiliter allegari? adhaerebunt ergo, si eis nulla sunt corpora, Spiritus Dæmonum imò Spiritus Dæmones licet incorporei corporeis ignibus cruciandi... accipientes ab ignibus pœnam.* Ex quibus hic discursus formati & ita probari potest: nulla alia opinio videtur melius assignare, in quo cruciatus Dæmonum & animarum separatarum consistat, non illa quæ docet pœnam consistere in sola apprehensione ignis: quia vel constituit tantum pœnam imaginariam, vel coincidit cum sententia nostra; non illa, quæ constituit hanc pœnam in qualitate quadam animas & Dæmones deformante: quia vel illa qualitas est spiritualis privativa puritatis naturalis, & hoc obscurum est, quid sit; vel est ipse calor materialis, & hujus animæ separatæ & Dæmones non sunt capaces.

Probatum ulterius nostra sententia ex hoc: quia videmus, quod homines superbi plus tridentur, si vi-

si videant se ignominiosè detineri in carcere, quam si crudelissimè necarentur, undè etiam inæqualitas hujus pœnæ consistit in hoc, quod justâ Dei providentiâ, qui majori digni sunt damnatione, clariùs & intensiùs apprehendant hanc summam miseriam & majora sua demerita, ut sunt causa illius; assumptus est autem ignis ad cruciandos etiam Angelos & animas separatas juxtâ S. Thom. quia conveniens fuit, ut esset commune afflictivum Spirituum & corporum damnatorum post diem Judicii, creditur autem, quod ignis Inferni plus cruciabit extensivè animas damnatorum post re assumptionem corporum: quia tunc cruciabuntur & in se ipsis & ut sunt formæ corporum.

Solutio objectionum petenda est ex iis, quæ dicta sunt de causalitate Physicâ Sacramentorum novæ legis. Tum ex discursu jam formato.

DICO 2. *Secundum naturalem cursum animæ separata propriis receptaculis deputata à conversatione viventium penitus segregantur . . . sed secundum dispositionem divina potentia aliquando animæ separata à suis receptaculis egressa conspectibus hominum presentantur* S. Th. in suppl. Q. 67. A. 3. O.

Prima pars probatur 1. animæ separatae non cadunt secundum naturalem cursum sub sensum: cum non amplius sensibiliter operentur & conversari possint; atqui hominum conversatio debet esse sensibilis: cum omnis hominum cognitio à sensibus oriatur, ergo.

2. Si animæ secundum naturalem cursum à receptaculis suis egrederentur, haberent naturalem appetitum ad talem egressionem, sed non habent talem appetitum, imprimis animæ beatæ nullius indigent, ad quod obtinendum peterent egredi. Deindè animæ damnatae licet sint miserrimæ & plu-

DE STATU & APPARITION. POST MORTEM 605
ribus indigeant, attamen certò sciunt, quod nul-
lius subsidii participes fieri valeant, Denique animæ
purgatorio detentæ licet subsidii participes fieri va-
leant, illas res tamen, quibus indigent, non natura-
liter sed supernaturaliter cognoscunt & appetunt.

*Secunda pars constat ex historiis, in quibus sæpe-
numerò leguntur animæ in assumptis corporibus
vivi apparuisse, fiunt autem hæ apparitiones maxi-
mè à Beatis animabus ad gloriam Dei & felicitatem
suam viventibus ostendendam atque ad viventium
consolationem, à damnatis ad viventes à peccatis
per suorum suppliciorum revelationem abstrahen-
dos, ab animabus in purgatorio existentibus ad vi-
vorum suffragia exoptulanda, ut innumeræ testan-
tur historiæ, è quibus S. Th. loc. cit. adducit
S. Aug. testantem quod S. Felix Martyr appa-
ruerit visibiler Nolanis, dum à Barbaris oppugna-
rentur, & S. Greg. lib. 4. dialog. multa narrantem.
Fiunt autem hæ apparitiones aliquando per assump-
tas formas, sub quibus animæ præsentiam suam vi-
vis exhibent, & quidem illæ, quæ adhuc pœnas
luunt sub tristiore, beatæ sub hilariore & candidâ,
damnatae sub atrâ plerumque formâ sese conspi-
ciendas exhibent; aliquando verò declarant præsen-
tiam suam per signa quædam animæ: videlicet verbe-
ra quæ infligunt, tristem gemitum, sternutationem,
manuum complosionem, tumultum & similia, quæ
edunt, Monet autem S. Th. loc. cit. ad 3. in 2da
responsione, quod quamvis aliquando animæ Sanctorum
vel damnatorum præsentialiter adsint, ubi apparent,
non tamen credendum est, hoc semper accidere. Ali-
quando enim hujusmodi apparitiones fiunt, vel in dor-
miendo vel in vigilando operatione bonorum vel malo-
rum Spirituum ad instructionem vel deceptionem vi-
ventium.*

Obj.

*Obj. Job. 7. qui descenderit ad inferos non ascendet, similiter de Beatis intelligitur illud quod Ps. 26 dicitur: ut inhabitem in domo Domini omnibus diebus vitæ meæ; ergo neque damnatæ neque beatæ animæ ad vivos possunt redire; præcipuè verò illud argumento ad hominem videtur ostendere S. Aug. lib. de curâ pro mort. gerendâ, cap. 13. tom. 4. *si rebus viventium interessent animæ mortuorum & ipsæ nos, quando eas videmus, alloquerentur in somnis, ut de aliis taceam, me ipsum pia mater nullâ nocte desereret, quæ terrâ marique secuta est, ut mecum viveret. Absit enim, ut facta sit vitâ feliciore crudelis, usque adeo, ut quando aliquid angit cor meum, me tristem filium consoletur, quem dilexit unicè, quem nunquam voluit mœstum videre; igitur videtur S. Aug. sentire, quod animæ defunctorum ad vivos non redeant.**

R. Ad 1. Quod sacri textus illi loquantur de desertione talium receptaculorum sive in perpetuum sive quoad gaudia & pœnas, non enim vel beatæ vel damnatæ animæ divinâ ordinatione cœlo vel inferno egrediuntur, nisi ad tempus, atque intereâ beatæ gaudio cœlesti & damnatæ pœnis inferni non carent.

Ad 2. S. Aug. locutus fuit de cursu naturali, secundum quem animæ defunctorum non apparent vivis, cæterum quod S. P. senserit, secundum dispositionem divinam animas defunctorum vivis apparere, patet ex iis, quæ eodem libro scribit.

Q U Æ S T I O III.

An & quæ suffragia prosint mortuis?

DICO Suffragia vivorum mortuis dupliciter prosunt, sicut & vivis propter charitatis unionem & propter intentionem in eos directam S. Th. in suppl. Q. 71. A. 2. O.

Con-

Conclusio definita est à Conciliis Florent. & Trid. Sess. 25. in decreto de purgatorio, in quo definit animas in purgatorio detentas fidelium suffragiis juvari.

Probatum tum ex S. Script. Tob. 4. v. 18. *panem tuum & vinum tuum super sepulturam iusti constitue*, non utique more gentilium, sed ut cedat in Eleëmofynam pauperum & pro sit defuncto. Eccles. 7. v. 37 *mortuo non prohibeas gratiam*, scilicet quâ per bona opera mortuo succurratur 2. Machab. 12. ubi narrato facto Judæ in solatium defunctorum subjungitur: *sancta ergo & salubris est cogitatio pro defunctis exorare, ut à peccatis solvantur*. Tum ex articulo symboli, quo fatemur Sanctorum communionem, quæ non subsisteret, nisi vivi possint iis, quibus charitate conjuncti sunt, per sua opera succurrere; ex hâc enim communione opera etiam privata fidelium, licet ut de condigno gloriæ & gratiæ meritoria sunt, pro sint solis operantibus, tamen etiam aliis profunt non tantum ut impetratoria; juxta illud ad Rom. 15. *obsecro vos fratres... ut adjuvetis me in orationibus vestris pro me ad Deum*, & Jacobi 5. *orate pro invicem, ut salvemini*, sed etiam ut satisfactoria, in quantum sunt pretium sufficiens pro pœnis debitis; sicut enim propria opera aliàs Deo infinitis titulis debita Deus acceptat in satisfactionem pro pœnâ peccatis debitâ, ita & potest acceptare alterius satisfactionem, cum nulla in eo sit repugnantia, & quod de facto acceptet, probat communis Ecclesiæ sensus: omnes enim credunt unum pro alio satisfacere posse, sed an hâc applicatio sit infallibilis an fallibilis, certò non constat.

Obj. In futuro sæculo non est locus remissioni sed præmio vel pœnæ, deindè mortui se suis precibus

juvare non possunt, ergo neque juvari possunt à vivis.

R. Ad 1. Quod in altera vita non sit locus remissioni culpæ bene tamen pœnæ.

Ad 2. Defuncti sunt extrà viam merendi & satisfaciendi, vivi tamen pro ipsis satisfacere possunt.

Q. 1. Quæ conditiones requiruntur, ut suffragium defuncto profit?

R. 1. Conditiones ex parte illius, cui suffragium applicatur, ut illi profit, sunt 1. ut nostro suffragio indigeat, qualiter quoad impetrationem indigent omnes non damnati, nec beati; quoad satisfactionem indigent soli illi, quibus remissâ culpâ adhuc pœna luenda restat, quia ut vivus participet satisfactionem, requiritur status gratiæ: qui enim in peccato mortali existit, indignus est pœnæ alicujus remissione, utpotè dignus pœnâ æternâ; suffragium tamen impetrationis maximè potest peccatoribus applicari, ut à peccato mediâ pœnitentiâ resurgant 2. sufficit, ut remissum sit peccatum, pro cuius pœnæ remissione suffragium satisfactionis offertur. Undè non requiritur character Baptismatis, nisi ad participandum fructum generalem sacrificiû Missæ, quem Christus solis membris Ecclesiæ reliquit, nec in vivis requiritur impotentia ad satisfaciendum, aliàs rarò suffragium satisfactionis illis prodesset, qui plerumque per se possunt satisfacere, & licet animæ in purgatorio non possint satisfacere, possunt tamen satis pati, in quibus neque requiritur, ut specialem devotionem in vitâ existentes ergà defunctos habuerint, nec denique specialis acceptatio illius, pro quo suffragium offertur, aliàs cum incertum sit, an defuncti nostras satisfactiones cognoscant, etiam incertum esset, an illis prodesset, sed sufficit habitualis voluntas, quâ gratum
quis

DE STATU & APPARITIONE. POST MORTEM 609
quis habeat, quidquid in propriam utilitatem sibi
factum fuerit.

2. Conditiones ex parte suffragantis sunt imprimis, ut habeat intentionem saltem habitualem pro aliis suffragium offerendi; cum tale suffragium sit quædam donatio, deinde ut opus, quo alteri suffragatur sit honestum & bonum; alias Deo displicet, & consequenter nec satisfactorium nec impetratorium esse potest, præterea ut suffragium satisfactionis nomine proprio oblatum procedat ab homine in gratia existente. *Dixi 1.* Suffragium satisfactionis: quia impetratio aliquo modo etiam in peccatore locum habere potest; cum Deus sæpè ob bona opera peccatoris non ex ipsorum dignitate, sed suâ benignitate multa beneficia ipsi & aliis præstet, unde sunt impetratoria de congruo saltem improprie. *Dixi 2.* Nominis proprio: quia satisfactio nomine Christi & impetratio nomine Ecclesiæ (ad quam probabilius pertinet oratio ex præcepto & ordinatione Ecclesiæ facta, cum non intelligatur quis nomine alterius operari posse, nisi alter vices suas ipsi committat) facta non impeditur ob malitiam ministri, cum satisfactio habeat valorem non à ministro, sed ex meritis Christi, & orationes Ecclesiæ impetrent ob sanctitatem Ecclesiæ. Denique ut suffragium satisfactionis præstetur ab homine viatore: nam extrâ hanc vitam non est locus satisfactionis nec meriti.

Dixi satisfactionis: quia dubium non est per suffragium impetrationis beatos imò & animas in purgatorio existentes vivis fidelibus prodesse, cum illorum precibus plura nobis beneficia Deus concedat.

Q. 2. Qualiter executio pii legati à defuncto relicti defuncto profit, & qualiter ob restitutionem in

testamento relictam & executioni mandatam citius defunctus liberetur à purgatorio, vel ob ejus omissionem detineatur?

R: Talis executio, quatenus est effectus voluntatis defuncti, non est satisfactoria nec remissiva alicujus pœnæ: quia non procedit à voluntate defuncti humano modo: cum eo tempore non possit eam impedire; & deindè defunctus est extrà statum merendi & satisfaciendi, undè consultum est, ut condentes testamentum sint in gratia, cum ea legata relinquunt: siquidem tota satisfactio sicut & meritum in legatione perficitur, aut in firmatione voluntatis postea sublato peccato.

Potest tamen talis executio prodesse ad remissionem pœnæ his modis vel si executio facta in statu gratiæ ab executore defuncto applicetur, vel per hoc quod Deus ob talem executionem non solum prout ab executore, sed etiam prout à voluntate defuncti procedit, possit moveri ad excitandos fideles, ut pro ipso satisfaciant aut precibus suis quandam in pœnis consolationem impetrent, vel per hoc quod fideles legata accipientes pro defuncto opera sua offerant, ex quo etiam decisum manet alterum nempe quod ob restitutionis executionem quis non aliter citius liberari possit à pœnis vel ob dilationem diutius detineri, quam dictis modis, per se autem detineri non potest in purgatorio ob omissam restitutionem, nam cum ipse defunctus in ea omissione non sit culpabilis, licet tempore vitæ fuerit culpabilis, ob eam puniri non potest.

QUÆSTIO IV.

De orationibus Sanctorum.

DICO Quanto Sancti, qui sunt in patria, sunt perfectioris charitatis, tanto magis orant pro viatoribus, qui orationibus juvari possunt, & quanto sunt Deo conjunctiores, tanto eorum orationes sunt magis efficaces S. Th. Q. 83. A. 11. O.

*Probat*ur prima pars ex S. Script. Jerem. 15. dixit Dominus ad me, si steterit Moyses & Samuel coram me, non est anima mea ad populum istum. 2. Mach. ult. vidit Judas Machabæus Oniam & Jeremiam orantes pro populo Israelitico, Apocalyp. 5. describuntur viginti quatuor Seniores in cælo procedisse coram throno Dei habentes phialas aureas plenas odoris, quæ sunt orationes Sanctorum. 2. Petri 2. dabo autem operam & frequenter habere vos post obitum meum, ut horum memoriam faciatis; credimus autem Sanctos pro nobis orare, cum in simbolo credamus sanctorum communionem: cum enim Sancti sint unius corporis membra per charitatem nobiscum unita, indigentis nostris succurrere laborant, sed sine ulla anxietate & inquietudine, cum nihil desiderent aut efficaciter velint, nisi quod sit voluntati Dei conforme.

Secunda pars probatur: quia ex una parte Sancti sunt Deo amicissimi & per charitatem conjunctissimi, hinc sunt maxime digni, ut orationes eorum debitum effectum obtineant, ex altera parte nihil ex efficaci impetrandi desiderio petunt, quod sit divinæ voluntati, cui perfectissime suam voluntatem conformant, contrarium.

Obj. 1. Solus Christus pro nobis apud patrem interpellat: quia ipse solus est mediator Dei & hominum. 2. Sancti non cognoscunt nostras indigentias

rias juxtà illud Isaiaë 13. *tu enim pater noster, & Abraham nescivit nos & Israel ignoravit nos* 4. Regum 22. Dicit Deus Josiaë : *colligam te ad patres tuos, ut non videant oculi tui omnia mala, quæ introducturus sum in locum istum.* 3. Si omnes Sancti orent pro nobis, cur uni Sancto hæc beneficia, alteri alia attribuuntur? 4. Sancti in cœlis nihil sibi amplius nec mereri nec impetrare possunt; ergo nec aliis.

Ad 1. Solum Christum esse mediatorem; quia solus Christus per mortem suam homines Deo reconciliavit, & sic est mediator solvendo hominum debita ergà Deum contracta; Sancti autem sunt mediatores orando Deum, ut nobis debita remittat.

Ad 2. Sancti cognoscunt nostras indigentias per revelationem in verbo: cum omnia ipsis in verbo vel in essentia divina manifestentur, quæ ad eorum statum pertinent, inter quæ sunt indigentia nostra, præcipuè si per preces nostras ad Sanctos directas, easdem Sanctis representemus.

Textus oppositus primus intelligendus est vel de scientia approbationis, ut sit sensus: Abraham nescivit nos; id est: non habet nos pro filiis, non diligit nos, contemnit nos, quia intelligit nos à se recessisse, vel Abraham & Israelem tunc nondum fuisse beatos, & ideo, cum mortui non sciant naturaliter, quid agant viventes, posteros suos ignorasse, eodem modo exponendus est alter textus.

Ad 3. Licet Deus per quemlibet Sanctorum possit omnia concedere, tamen ob occultas providentiæ suæ rationes, his hunc, aliis alium Sanctum honorare vult, sicut etiam per unum talia, per alium alia miracula operatur.

Ad 4. Sancti nobis impetrare possunt ob merita
in hac

DE STATU & APPARITION. POST MORTEM. 613
in hâc vitâ præcedentia: solus enim status hujus vitæ
est status merendi, sed altera vita est status etiam impe-
trandi non tantum aliis sed etiam sibi videlicet gloriam
Corporis.

Nec obstat: Quod jam præmium acceperint; quia
etiam accepto adæquato præmio suorum meritorum
nihilominus manent amici Dei, & ut tales beneficia
à Deo nobis impetrare possunt.

DISPUTATIO LII.

De resurrectione & extremo judicio.

Quia in hâc vitâ Corpus fuit quasi instrumentum
animæ ad merendum vel demerendum, & hinc
particeps laborum & afflictionum vel econtra vo-
luptatum illicitarum, hinc etiam animæ in or-
dine ad præmium vel pœnam sociabitur, undè cum
priori disputat. animam à corpore separatam ejusque
statum consideraverimus, in hâc & sequenti disputatione
statum reunionis animæ cum corpore expendemus.

QUÆSTIO I.

De signis judicii & conflagratione mundi.

DICO I. Adventum Christi ad judicium veniens-
tis multa signa præcedent, ut corda hominum
in subjectionem venturi judicis adducantur, & ad ju-
diciam præparentur hujusmodi signis præmoniti. S. Th.
in suppl. Q. 73. a. 1. O.

Probatur: Ex illo Lucæ 21. Erunt signa in sole & luna
& stellis & in terris pressura &c. & tunc videbunt Filii